

**BGSZC Károlyi Mihály Két Tanítási Nyelvű
Közgazdasági Technikum**

Angol célnyelvi civilizáció

Helyi tanterv

a 9-13. évfolyam számára

2025. szeptember

TARTALOMJEGYZÉK

- 1. A tantárgy tanulásának célja**
- 2. Követelmények**
- 3. Ellenőrzés, értékelés**
- 4. A tanterv évfolyamokra és témakörökre lebontva**

1.A tantárgy tanulásának célja

A célnyelvi civilizáció tantárgy tanításának az a célja, hogy a célnyelv használatával a tanulók tájékozottá váljanak a célnyelvi országok legtágabb értelemben vett kultúrájában. Ez felöleli a célországok földrajzát, gazdaságát, társadalmi viszonyait, történelmét, tudománytörténetét, tudományos-technikai vívmányait, irodalmát, művészetét, valamint a mindennapi élet kultúráját is. A tantárgy kiváló lehetőséget kínál a tantárgyközi integráció megvalósítására és a célnyelv iránti érdeklődés fenntartására.

A műveltségi tartalmak feldolgozása a kulcskompetenciák fejlesztésével együtt hozzájárul a tanulók személyiségfejlődéséhez; az önálló ismeretszerzés, a tájékozódás, a véleményformálás képessége mellett csiszolja a társas kompetenciákat; növeli az elfogadás, a tolerancia képességét; fejleszti a célnyelvi kommunikációs kompetenciát.

A célnyelvi civilizáció tantárgy – komplex jellegéből fakadóan – a tanulók életkorához igazítva szintetizálja a NAT nevelési célkitűzéseit.

A tanulók a tanulmányozott országok kultúrájának jellegzetességeit összehasonlítják a magyar kultúra értékeivel, így kiteljesedik az egyetemes és a magyar műveltségről alkotott képük, és el tudják helyezni a célnyelvi kultúrát a magyarság kultúrájával együtt az egyetemes értékrendben. Tanulmányaik segítségével felfedezik és megértik a célországokban honos etikai elveket, és összevetik ezeket a különböző kultúrák – köztük saját nemzetük – etikai elvárásaival, így gazdagodik erkölcsi világképük.

A tanulók értelmezik az anyanyelvi kultúrától eltérő társadalmi szokásokat és szabályokat (udvariassági szokások, megszólítások, nyelvi rituálék, testbeszéd, humor, stílusrétegek, dialektusok), ezáltal hatékonyabb kapcsolatteremtésre lesznek képesek magánemberként és munkájuk során is.

A tanulók képet kapnak a célországok gazdaságának globális és lokális problémáiról, a munka világról, az életszínvonalról, foglalkoznak a fenntartható fejlődés kérdéseivel.

A célnyelvi civilizáció tantárgy tartalma megköveteli a folyamatos tájékozódást a célnyelvi országok hírforrásaiban. A tanulók nyomon követhetik a változásokat, megérthetik az egyes országok fejlődésének folyamatát, közben pedig gyakorolják a digitális és hagyományos médiumok használatát. Eleinte segítséggel, később önállóan értékelik a talált információk hitelességét. A hagyományos könyvtárhasználatot is gyakorolják, hogy magabiztosan tudjanak tájékozódni az idegen és a magyar nyelvű könyvtári gyűjtemények anyagaiban.

A célnyelvi civilizáció tanulása valós élethelyzetekre készíti fel a tanulókat, feladatok megoldása során fejleszti a problémamegoldó képességet. A tanulók információszerzés közben megtanulnak a célnyelven jegyzetelni, rendszeresen használják az önálló, áttekinthető, lényegkiemelő jegyzetelési technikákat a hangzó és az írott szövegek feldolgozásakor. Civilizációs tanulmányaik hozzájárulnak ahhoz, hogy gondolataikat, megállapításaikat kifejezzék és szabatosan indokolják a célnyelven.

2. Követelmények:

KOMPETENCIÁK

A célnyelvi civilizáció tantárgy fejlesztési feladatai:

1. Ismeretszerzés célnyelven
2. Mérlegelő gondolkodás
3. Kommunikáció és problémamegoldás célnyelven
4. Tájékozódás időben és térben

1. Ismeretszerzés célnyelven

9-10 évfolyam:

A tanuló képes legyen ismeretet szerezni személyes beszélgetésekből, célnyelven írott, vagy audio(vizuális) forrásokból, statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból, képi forrásokból. A megszerzett ismereteket tudja rendszerezni, értelmezni. A különböző típusú forrásokból származó ismereteket tudja összevetni, tudjon jegyzeteket készíteni, tartalmi összefoglalókat és vázlatokat írnia célnyelven. Képes legyen a társaival közösen, majd önállóan forrásokat keresni célnyelven az internet lehetőségeit felhasználva. Ezen digitális források felhasználásakor ismerje fel azok előnyeit, korlátait és kockázatait.

11-13. évfolyam

A tanuló képes legyen ismeretszerzésre célnyelven írott, vagy hallott forrásokból, statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból, szépművészeti és képzőművészeti alkotásokból, képi forrásokból. Tudjon önállóan anyagot gyűjteni célnyelven az adott témához a különböző médiumokból. A megszerzett ismereteket tudja önállóan értelmezni, összevetni. A tanuló a lényeges és specifikus adatokat felismerje, kiemelje, rendszerezze és értékelje, valamint különböző típusú forrásokból származó információkat összevesse. Szépirodalmi és képzőművészeti alkotások, filmek és képi források (fényképek, karikatúrák stb.) felhasználásával tudja a célországokban élő emberek gondolkodásmódját, szokásait, életvitelét megérteni és bemutatni. Otthonosan mozogjon a segédkönyvek, atlaszok, kézikönyvek világában és azokban olvasottak alapján jegyzeteket tudjon készíteni célnyelven. Az interneten található digitális forrásokat tudja önállóan felhasználni, azok előnyeinek, korlátainak és kockázatainak ismeretével alkalmazni.

2. Mérlegelő gondolkodás

9-10. évfolyam

A tanuló képes legyen a célnyelvi országok hazánkétól eltérő sajátosságainak felismerésére. A célnyelvi országok társadalmi berendezkedéséről szerzett ismeretek alapján meg tudja fogalmazni a társadalmi, erkölcsi bajok esetleges okait, az adott témával kapcsolatos eltérő véleményeket felismerje és értékelje. A tanuló a különböző források vizsgálata után meg tudja ítélni azokat a hitelesség szempontjából, tudjon kérdéseket és felvetéseket önállóan megfogalmazni a célnyelvi országokról

tanult ismeretek kapcsán és az egyes társadalmi jelenségek hátterének, okainak meglétéről. Felismerje és tudja összehasonlítani a kultúrák és értékrendek közötti különbségeket.

11-13. évfolyam

A tanuló felismerje és meg tudja fogalmazni a célnyelvi országok társadalmi, politikai, erkölcsi problémáinak gyökerét és a tanult ismereteket problémaközpontúan el tudja rendezni. Nagyon fontos, hogy képes legyen a lényeg kiemelésére, tételmondat megfogalmazására. Tudjon egy szöveget tömöríteni, átfogalmazni adott szempontok szerint. A sorsdöntő események hatásait tudja elemezni. Különböző szövegek, hanganyagok, filmek stb. vizsgálatakor a hitelességüket meg tudja ítélni. A kultúrák és értékrendek közötti különbségeket fel tudja ismerni és össze tudja hasonlítani a saját kultúrával és értékrenddel.

3.Kommunikáció és problémamegoldás célnyelven

9-10.évfolyam

A tanuló képes legyen összefüggő szöveg alkotására írásban és szóban a célnyelvi országokról kulcsszavak, kifejezések felhasználásával. Tudjon beszámolót, kiselőadást tartani célnyelven változatos források alapján, adott szempontok szerint. Saját véleményét tudja megfogalmazni, a tárgyilagos érvelés szabályai alapján és a személyeskedést mellőzve. Készítsen fogalmazást valamely tanult témakörben.

11-13. évfolyam

A tanuló képes legyen összefüggő szöveg alkotására írásban és szóban a célnyelvi országokról kulcsszavak, kifejezések felhasználásával. Tudjon beszámolót, kiselőadást tartani célnyelven változatos források alapján, adott szempontok szerint. Saját véleményét tudja megfogalmazni, a tárgyilagos érvelés szabályai alapján és a személyeskedést mellőzve. Készítsen esszé- és újságcikket saját nézőpontjának kifejtésével esetleges ellentétes álláspontok ütköztetésével. Fontos, hogy a nyelvigondolatait világosan tudja megfogalmazni, bizonyítékok és cáfolatok kifejtésével, következtetések levonásával.

4.Tájékozódás időben és térben

9-10. évfolyam

A tanuló tudja azonosítani a célnyelvi országokat és fontosabb városaik, történelmi helyszíneiket a térképen. Tudja az időrendi adatokat rendezni, az eseményeket csoportosítani korok szerint. A történelmi tér változásainak leolvasása nem okozhat gondot különböző (pl. népsűrűséget, vallási megoszlást ábrázoló) térképekről. A történelmi események, jelenségek leolvasása és elhelyezése szintén készség szinten történik történelmi térképekről, melyeket a megfelelő történelmi korszakba tud elhelyezni. A tanuló képes párhuzamok és különbségek keresésére Magyarország és a célnyelvi ország(ok) szokásai, hagyományai, társadalmi eseményei között térben és időben.

11-13. évfolyam

A tanuló képes azonosítani a célországok fejlődése, kultúrája szempontjából a fontos helyszíneket a térképen. Képes a különböző korszakok térképeinek összehasonlítására, a történelmi tér változásainak leolvasására különböző (pl. népsűrűséget, vallási megoszlást ábrázoló) térképekről.

Felismeri a földrajzi környezet szerepét az egyes kultúrák és államok kialakulásában, képes a geopolitikai következmények megfogalmazására. Tud tájékozódni a történelmi időben. A célszágok fejlődése szempontjából a fontos eseményeket időrendi sorrendbe tudja állítani, néhány időpont ismerete alapján tud kronológiai számításokat végezni.

Fejlesztési célok a 9-10. évfolyamon

	A	B
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok természetföldrajza
2	Előzetes tudás	A tanuló már rendelkezik a célnyelv országaira vonatkozó általános ismeretekkel (fekvés, főváros, folyók, éghajlat) az anyanyelvén és célnyelven is. Ismeri a topográfiai fogalmakat, tudja használni a hagyományos és az online térképeket. A nemzeti jelképeket ismeri.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes a célnyelvi országok földrajzi fekvésére, felszínére, felszínformáira, tájegységeire és legfontosabb vízrajzi jellemzőire vonatkozóan tájékozódni, információt gyűjteni és következtetéseket levonni leírásokból, statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból, hagyományos és online térképekből;</p> <p>tud a topográfiai fogalmakhoz tartalmi elemeket rendelni és természetföldrajzi, környezeti és társadalmi-gazdasági témákat feldolgozó tematikus térképeket összehasonlítani;</p> <p>következtet a földrajzi fekvésből, a természeti és éghajlati viszonyokból az élővilágra, a népességre, valamint a kultúra jellemzőire;</p> <p>ismeri az adott terület élővilágának legfontosabb jellemzőit;</p> <p>szabatosan, a szükséges szaknyelv felhasználásával mutatja be a célnyelv országainak alapvető természetföldrajzát digitális eszközök alkalmazásával is.</p>

4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A célnyelvi országok földrajzi fekvésének, felszínének, felszínformáinak, tájegységeinek és legfontosabb vízrajzi jellemzőinek megismerése és kontúrtérképen történő elhelyezése.</p> <p>Az éghajlat és az időjárás változásának és a célnyelvi országok legjellemzőbb élővilágának ismerete – a többi tantárgyra is építve.</p> <p>Geopolitikai következmények felismerése, megfogalmazása, a közigazgatási régiók (autonómiák, tartományok, államok) azonosítása térkép segítségével.</p> <p>Nemzeti jelképek (zászlók, címerek) és szimbolikájuk értelmezése.</p> <p>Népességi adatok (lakosság szám, népsűrűség) elemzése térkép alapján.</p> <p>A népesség eloszlásának területi sajátosságai, ennek természeti, társadalmi, gazdasági okai és következményei; a bevándorlók szerepe az egyes célnyelvi országok népességének alakulásában, valamint a bevándorlás és a bevándorlás korlátozásának okai.</p> <p>A célnyelvi országok leghíresebb városainak, turisztikai központjainak, nevezetességeinek megismerése, bemutatása.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Topográfia, nemzeti jelképek, felszíni formák, víztípusok, éghajlati és földrajzi övezetek, időjárás-éghajlati elemek, élővilág, a településtípusok.

	C	D
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok gazdasága
2	Előzetes tudás	A tanuló már foglalkozott országok gazdaságával a Földrajz tantárgy keretében. Ismeri az alapvető gazdasági folyamatokat, jelenségeket.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanulóban kialakul az érdeklődés a célnyelvi országok gazdasági és pénzügyi helyzete iránt, és tud célnyelven információt gyűjteni a hagyományos és digitális médiumokban;</p> <p>a szükséges szaknyelv felhasználásával beszél a célnyelvi országainak alapvető gazdasági ágairól, a célországok Magyarországgal fenntartott kapcsolatáról;</p> <p>összehasonlító elemzéseket végez statisztikai táblázatok, grafikonok, diagramok, folyamatábrák, térképek alapján.</p>

4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A célnyelvi országok gazdasági adottságainak és jellemzőinek, főbb gazdasági ágazatainak, a világ társadalmi-gazdasági rendszerében betöltött szerepének, a magyar vonatkozásoknak a megismerése.</p> <p>Nemzetközi viszonylatban is híres termékek, márkák és a Magyarországon jelenlévő nagyvállalatok megismerése.</p> <p>A főbb szárazföldi, vasúti, vízi és légi közlekedési útvonalak, az egyes közlekedési ágak főbb sajátosságainak megismerése.</p> <p>A lakosság életszínvonalának megismerése.</p> <p>Önálló információszerzés és az információk értelmezése az aktuális és alapvető gazdasági kérdések területén.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Gazdasági ágak, ágazatok, szektorok, nemzetgazdaság, közúti közlekedés, ökonómia és ökológia, fenntartható fejlődés, nemzetközi szervezetek, multinacionális vállalatok, infláció, GDP.

	E	F
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok politikai berendezkedése
2	Előzetes tudás	A médiumokban már sok tanuló figyelemmel kíséri a bel- és külpolitikai híreket, ami jó kiindulási pontként szolgálhat a további tanulmányokhoz.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes gyűjtőmunkára a célnyelven, értelmezi a hagyományos és a digitális médiumok politikai híreit;</p> <p>összehasonlítja a célnyelvi országok és Magyarország politikai berendezkedését;</p> <p>bemutatja a célnyelv országainak politikai rendszerét, az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokat, kötelezettségeket.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A célnyelvi országok politikai berendezkedésének megismerése.</p> <p>Tájékozódás a célországok állam- és intézményrendszerének felépítéséről, a kormány- és az államfő hatásköréről.</p> <p>A jelentős politikai pártok a célországokban.</p> <p>A társadalmi, politikai, erkölcsi problémák felismerése, megfogalmazása.</p>

		A civil szervezetek szerepe a társadalomban, a civil mozgalmak jelentősége a célországokban.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Államformák, alkotmányosság, hatalmi ágak: a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalom, államfő, demokrácia, politikai intézményrendszer, társadalmi és politikai konfliktus, autonómia, szolidaritás, politikai és szociális jogok, a kisebbségi jogok, civil szféra.

	G	H
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok társadalmi viszonyai
2	Előzetes tudás	A történelem és állampolgári ismeretek tanulása során a tanuló megismerte a társadalmi rétegek, nemzetiségek, kisebbségek fogalmát, hallhat a médiában az Európai Unió kisebbségi és bevándorlási problémáiról; célnyelvi tanulmányai során szerzett információt az oktatásról, játék- és dokumentumfilmekből, a hírekből értesülhet a nagyvárosok társadalmi problémáiról, a bűnözésről, a droghelyzetről.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes információt gyűjteni a társadalmi viszonyok és problémák bemutatására a különböző médiumok és képi források felhasználásával; ismeri a célnyelvi kultúra társadalmi berendezkedését; felismer társadalmi és erkölcsi problémákat, ezeket megfogalmazza; tud véleményt nyilvánítani társadalmi kérdésekben, képes logikusan és tárgyilagosan érvelni, az eltérő véleményeket meghallgatja, megérti; felismeri a kultúrák és értékrendek közötti különbségeket és összeveti azokat a saját kultúrájával és értékrendjével.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A célnyelvi országok társadalmi viszonyai, a különböző kultúrák, társadalmi rétegek, csoportok, eltérő kultúrák tanulmányozása. A célnyelvi országokban létező társadalmi rétegek, csoportok (öreg, fiatalok, gyerekek, nők, kisebbségek, bevándorlók) aktuális helyzetének, együttélési formáinak, civilizációs konfliktusainak, társadalmi feszültségeinek megismerése és helyzetük összehasonlítása, az eltérések, illetve párhuzamok keresése. A hazai és a célnyelvi országok oktatási rendszere közti különbségek és hasonlóságok feltárása, megértése.

		A tanulás, a tudás és a műveltség mai szerepének értelmezése személyes tapasztalatok és a médiából vett példák, valamint a történelemből tanultak alapján.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Társadalom, osztály, réteg, csoport, a társadalmi együttélés szabályai, szokás, hagyomány, erkölcs, jog, illem, kisebbségek, bevándorlás, emberi alapjogok, a jogegyenlőség elve, a gyermekek jogai, diákjogok és kötelességek, egészség és társadalombiztosítás, munkanélküliség, élethosszig tartó tanulás, demográfia, demográfiai robbanás, elöregedés, túlnépesedés.

	I	J
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Hagyományok, szokások, életmód
2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi tanulmányainak köszönhetően ismeretekkel rendelkezik a célnyelvi civilizáció mindennapjairól, a társas együttélés szokásairól, a hagyományokról. Ezek kiegészülnek a médiából vett példákkal és saját tapasztalataival.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes a hírekből, audio(vizuális) anyagokból, fényképekről információt gyűjteni a célországokban élő emberek hétköznapijairól, szokásairól, életviteléről; felismeri a társadalmi, erkölcsi problémákat, összeveti ezeket a hasonló hazai problémákkal; a társadalmi érintkezés szabályai szerint viselkedik, megfelelően reagál az általánosan használt gesztusokra, tisztázza a számára esetleg ismeretlen gesztusok jelentését; életstratégiákról, jövőképekről beszélget különböző minták és példaképek alapján.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A célnyelvi országok családmodelljeinek elemzése, a családi szereposztás azonosítása. A gyermekek helyzetének, legfontosabb jogainak és kötelességeinek bemutatása a családban, ezek összevetése a hazai viszonyokkal. A célnyelvi országok nemzeti és családi ünnepeinek, népi hagyományainak, szokásainak megismerése.

		<p>A célnyelvi országok hagyományos ételei, tipikus alapanyagok, régiók tipikus ételei. Étkezési szokások.</p> <p>A szabadidő eltöltése, a kulturált szórakozás, nyaralási és pihenési szokások bemutatása. A turizmus hatása a célnyelvi országokra.</p> <p>A vidéki és városi élet.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Család, nagycsalád, háztartás, időbeosztás, állami és családi ünnepek, gyermeki jogok, kötelességek, előregedés, egészséges életmód, urbanizáció, gasztronómia, gyorséttermek, kiegyensúlyozott táplálkozás, nemzeti ételek.

	K	L
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Környezetvédelem
2	Előzetes tudás	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően ismeretekkel rendelkezik a környezetvédelemről, és célnyelvi tanulmányai révén ismeri a témához kapcsolódó alapszókincset is.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló használja a hagyományos és digitális hírforrásokat ismeretszerzésre; rendszerezi az információkat;</p> <p>ismeri a környezetszennyezés fajtáit, okait és hatásait, valamint a környezetvédelem lehetőségeit és eredményeit, tud ezekről véleményt mondani;</p> <p>tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szakszókincs használatával érvelni a környezetszennyezéssel, a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésekben.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>Az éghajlati változások és a hozzájuk kapcsolódó ártalmak (pl. üvegházhatás, felmelegedés) kialakulásának és folyamatának ismerete, a változások okainak értelmezése.</p> <p>A környezetszennyezés fajtáinak megismerése (pl. levegő-, talaj- és vízszennyezés).</p> <p>A környezetszennyezés hosszú távú következményeinek felismerése (pl. édesvíz hiánya, energiaforrások kimerülése, életlehetőségek megszűnése, migráció).</p>

		<p>A háztartási, ipari és veszélyes hulladék kezelése és újrahasznosítása a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>A hagyományos energiaforrások és a nukleáris energia előnyeinek és veszélyeinek ismerete, valamint az alternatív energiaforrások ismertetése (pl. megújuló energiaforrások).</p> <p>A célnyelvi országokban és hazánkban leggyakrabban előforduló környezeti katasztrófák ismerete (pl. árvíz, vízszennyezés).</p> <p>A célnyelvi országokban és hazánkban működő legfontosabb környezetvédelemmel foglalkozó szervezetek és tevékenységük megismerése (pl. Greenpeace, zöld mozgalmak).</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Környezetszennyezés, környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, megújuló energiaforrások, erózió, urbanizáció, felelősségvállalás, ökológia, éghajlatváltozás, globális és regionális problémák, közlekedés.

	M	N
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Tömegkommunikáció, média
2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a tömegkommunikációs forrásokról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló ismeri és használja a célnyelvi ország tömegkommunikációs csatornáit információgyűjtésre, az információkat rendszerezi és értelmezi;</p> <p>tud a tömegkommunikáció társadalmi hatásairól, pozitív és negatív aspektusairól;</p> <p>tud a megfelelő szókinccs használatával véleményt megfogalmazni a médiával kapcsolatos kérdésekről;</p> <p>ismeri a sajtószabadság fogalmát a célnyelvi országokban és hazánkban.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A kereskedelmi és a közszolgálati médiumok.</p> <p>A célnyelvi országok egyes televíziós és rádióműsorainak megismerése, bemutatása. Tévészési szokások a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>A célnyelvi országok egyes nyomtatott sajtótermékeinek és néhány, a célnyelvi országokhoz kötődő internetes portálnak a megismerése és bemutatása.</p>

		<p>A média tömegformáló szerepének felismerése és értékelése.</p> <p>A tömegkommunikációs csatornákból szerzett információk mérlegelő kezelése, hitelességük ellenőrzése más források, pl. az internet segítségével.</p> <p>Az internet szerepe a tömegkommunikációban, az online források hatása a jövő tömegkommunikációjára.</p> <p>A reklámok, hirdetések értelmezése a célországok kultúrájának, társadalmi szokásainak ismeretében.</p> <p>Műsorkészítés, lapszerkesztés.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Sajtó, sajtószabadság, cenzúra, nyomtatott, hangzó és digitális sajtótermékek, bulvársajtó, minőségi újságírás, internet, közszolgálati és kereskedelmi csatornák, reklámok, hirdetések, véleményformálás, manipuláció, média, tömegkommunikáció.</p>

	O	P
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Sport
2	Előzetes tudás	A tanuló élettapasztalatának és tanulmányainak köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a sportokról és az egészséges életmódról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló ismeri és használja a tömegkommunikációs csatornákat a sportokkal, egészséges életmóddal kapcsolatos információk összegyűjtésére, rendszerezi és értelmezi ezeket az információkat;</p> <p>felismeri a sport pozitív élettani hatásait, valamint az élsport esetleges negatív hatásait, és tud ezekről véleményt mondani;</p> <p>tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókincs használatával érvelni sportágakkal, sporteseményekkel, egészséges életmóddal kapcsolatos kérdésekben;</p> <p>tisztában van a sport múltbéli és jelenlegi szerepével a célnyelvi országokban és hazánkban.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>Az egészséges életmód és a sportolás szerepe a mindennapi életben (szabadidősport, tömegsport) a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>A legjellegzetesebb sportágak a célnyelvi országokban és hazánkban.</p>

		<p>Sporthoz kötődő fogalmak ismerete (pl. fair play, versenyszellem, csapatszellem, veszíteni tudás képessége); a sport személyiségformáló szerepe.</p> <p>Az olimpiai eszme és az olimpiai játékok; a célnyelvi országok és hazánk legnagyobb sikerei az olimpiákon.</p> <p>A célnyelvi országokban és hazánkban megrendezett legjelentősebb sportesemények bemutatása.</p> <p>Néhány, a célnyelvi országokból és hazánkból származó sikeres sportoló, illetve csapat bemutatása.</p> <p>Új tendenciák a sportban; a küzdősportok és az extrém sportok elterjedése és ezek hatása.</p> <p>Az élsport negatív aspektusainak mérlegelő szemlélete (pl. durvaság, teljesítménynövelő szerek, a túlzott anyagi ellenérték romboló hatásai).</p> <p>A sportolók sztárrá válásának hatása az emberekre és a sportra (pl. reklámok, anyagi előnyök, divatteremtés).</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Szabadidősport, tömegsport, szabályok, élsport, csapatszellem, versenyszellem, fair play, győzelem, vereség, dopping, egyéni- és csapatsport, extrém sport, életvitel, egészséges életmód, helyes táplálkozás, sportsérülések, élettani hatások, szabályok, felszerelések, sportközvetítések.</p>

	Q	R
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Tudományok
2	Előzetes tudás	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően ismerettel rendelkezik számos tudományos-technikai vívmányról és ezek mindennapi életre gyakorolt hatásáról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló használja a hagyományos és a modern tömegkommunikációs eszközöket a tudományokkal kapcsolatos információgyűjtésre; felismeri a tudományos-technikai vívmányok fontosságát, tud megfelelő szókinccs használatával beszélni az ezekhez kapcsolódó kérdésekről;

		ismeri a legfontosabb tudományos-technikai vívmányokat, a célnyelvi országok és hazánk néhány felfedezőjét, feltalálóját, tudósát.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>Ismeretszerzés a tudomány fejlődéséről, hatásairól (pl. ipari forradalom, XX. századi technikai forradalom).</p> <p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő jelentőségű tudósának, feltalálójának megismerése és bemutatása.</p> <p>Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a modern technikai eszközök elterjedésének okairól, hatásáról, pozitív és negatív aspektusairól.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Tudomány, technika, találmányok, vívmányok, úrkutatás, kozmológia, nukleáris fizika, orvostudomány, IKT, pszichológia, agykutatás, evolúció.

	S	T
1	A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A tanuló a szükséges szókincs felhasználásával, esetenként digitális eszközök alkalmazásával, érthetően be tudja mutatni a tanulmányai során feldolgozott témákat.</p> <p>Ismeri a célnyelvi országok földrajzi fekvését, felszínformáit, tájegységeit és legfontosabb vízrajzi jellemzőit. Magyarországot be tudja mutatni egy célnyelvi beszélő számára, összehasonlításokra képes.</p> <p>Ismeri a célnyelvi országok gazdasági jellemzőit, értelmezi a különböző gazdasági mutatókat. Alapvető összehasonlításokra is képes.</p> <p>Ismeri a célnyelvi országok politikai rendszerét, össze tudja hasonlítani azokat a magyar politikai berendezkedéssel.</p> <p>Ismeri a célnyelvi országok jellemző társadalmi viszonyait, a leggyakoribb szociális problémákat.</p> <p>Tájékozott a célországokban élő emberek hétköznapijairól, szokásairól, gondolkodásmódjáról, életviteléről. Nyitottá és elfogadóvá válik más kultúrákkal szemben, megérti azok sajátosságait.</p> <p>Érti a környezetszennyezés következményeit és a környezetvédelem fontosságát.</p> <p>Használja a célnyelvi ország tömegkommunikációs csatornáit az információgyűjtésben, képes az információk rendszerezésére, kérdések megfogalmazására.</p>

	<p>Tájékozott a célnyelvi országok legjellegzetesebb sportágai és sporteseményei területén.</p> <p>Ismer a célnyelvi kultúrákból néhány kiemelkedő jelentőségű tudományos-technikai vívmányt, valamint azok alkotóit.</p> <p>Képes hazáját több szempontból bemutatni a célnyelven.</p> <p>Nyitottá és elfogadóvá válik más kultúrákkal szemben, megérti azok sajátosságait.</p>
--	--

Fejlesztési célok a 11-13. évfolyamon

	A	B
1	<p>Tematikai egység / Fejlesztési cél</p>	<p>A célnyelvi országok gazdasága</p>
2	<p>Előzetes tudás</p>	<p>A tanuló már foglalkozott a célnyelv országainak gazdaságával az előző szakaszban a célnyelvi civilizáció, valamint a földrajz tantárgy keretében. Tisztában van az alapvető gazdasági folyamatokkal, jelenségekkel. Már jártasságot szerzett a világháló mérlegelő és körültekintő használatában.</p>
3	<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tanulóban kialakul az érdeklődés a célnyelvi országok gazdasági és pénzügyi helyzete iránt, és tud tájékozódni célnyelven a hagyományos és digitális médiumokban;</p> <p>szabatosan, a szükséges szaknyelv felhasználásával beszél a célnyelv országainak alapvető gazdasági ágairól, ezek szerepéről a világ társadalmi-gazdasági rendszerében, a célországok Magyarországgal fenntartott kapcsolatáról, valamint a fenntarthatóságról;</p> <p>rendelkezik mindennapi gyakorlati gazdasági és pénzügyi ismeretekkel, összehasonlító elemzéseket végez statisztikai táblázatok, grafikonok, diagramok, folyamatábrák, térképek alapján.</p>
4	<p>Ismeretek / fejlesztési követelmények</p>	<p>A célnyelvi országok gazdaságának a világ társadalmi-gazdasági rendszerében betöltött szerepe, a magyar vonatkozások, valamint a fenntartható gazdaság lehetőségeinek megismerése.</p> <p>A célnyelvi országokban való munkavállalás lehetőségei és a lehetséges kockázatok számbavétele.</p>

		<p>Mindennapi gyakorlati gazdasági és pénzügyi ismeretek (fizetőeszköz, számlanyitás, bankrendszer, adózás).</p> <p>A célországok kapcsolatának megismerése a nemzetközi gazdasági szervezetekkel (IMF, Világbank, WTO, Európai Unió), e kapcsolatok bemutatása.</p> <p>A tőke és a munkaerő-mobilitás előnyeinek, hátrányainak számbavétele.</p> <p>A fogyasztóvédelem, a fogyasztói kifogások orvoslási lehetőségeinek megismerése.</p> <p>Néhány összefüggés felismerése az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság között.</p> <p>Önálló információszerezés és az információk értelmezése, az ismeretlen nyelvi elemek jelentésének kikövetkeztetése, a különböző típusú hírforrások összevetése az aktuális és alapvető gazdasági kérdések területén.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Gazdasági ágak, ágazatok, szektorok, globalizáció, integráció, regionális folyamatok, nemzetgazdaság, közúti közlekedés, ökonómia és ökológia, fenntartható fejlődés, nemzetközi szervezetek, multinacionális vállalatok, a pénz világa, adók, euróövezet, euróválság, infláció, GDP, IMF, Világbank, WTO.</p>

	C	D
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok politikai berendezkedése
2	Előzetes tudás	<p>A történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgy keretében a tanuló foglalkozott már a politikai felépítmények különböző rendszereivel. A célnyelvi civilizáció tantárgy előző szakaszában megismerte a célnyelvi országok alapvető jellemzőit. A médiumokban már egyre több tanuló figyelemmel kíséri a bel- és külpolitikai híreket.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes önálló gyűjtőmunkára a célnyelven, tárgyilagosan értelmezi a hagyományos és a digitális médiumok politikai híreit, elfogulatlan véleményt alkot;</p> <p>a szükséges szaknyelv használatával bemutatja a célnyelv országainak politikai rendszerét, az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokat, kötelezettségeket, a demokratikus gondolkodásmód jellemzőit.</p>

4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A célországok és Magyarország választási rendszerének sajátosságai, ezek összevetése.</p> <p>A jelentős politikai pártok szerepe a célországokban, a tevékenységüket meghatározó jogrend.</p> <p>A társadalmi, politikai, erkölcsi problémák felismerése, megfogalmazása, lehetséges javaslatok a konfliktusok elrendezésére.</p> <p>Politikai események elemzése és értelmezése segítséggel és önállóan, következtetések levonása.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Államformák, politikai és választási rendszerek, alkotmányosság, hatalmi ágak: a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalom, államfő, demokrácia, politikai intézményrendszer, társadalmi és politikai konfliktus, autonómia, szolidaritás, politikai és szociális jogok, a kisebbségi jogok, civil szféra.</p>

	E	F
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok társadalmi viszonyai
2	Előzetes tudás	<p>A történelem, az állampolgári és a társadalmi ismeretek tanulása során a tanuló megismerte a társadalmi rétegek, nemzetiségek, kisebbségek fogalmát és jellemzőit. A célnyelvi civilizáció tantárgy előző szakaszában megismerte a célnyelvi országok társadalmainak főbb jellemzőit. A médiából ismeri az Európai Unió kisebbségi és bevándorlási problémáit, játék- és dokumentumfilmekből, a hírekből nap mint nap értesülhet a nagyvárosok társadalmi problémáiról, a bűnözésről, a droghelyzetről.</p>
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes önállóan információt gyűjteni a társadalmi viszonyok és problémák bemutatására a különböző médiumok, kortárs szépirodalmi és képzőművészeti alkotások, filmek és képi források felhasználásával;</p> <p>ismeri a célnyelvi kultúra társadalmi és szociális intézményrendszerét;</p> <p>felismer társadalmi és erkölcsi problémákat, ezeket megfogalmazza, mérlegeli a segítségnyújtás lehetőségeit és megoldást javasol;</p> <p>tud elfogulatlan véleményt nyilvánítani társadalmi kérdésekben, képes logikusan és tárgyilagosan érvelni, az eltérő véleményeket meghallgatja, megérti;</p>

		felismeri a kultúrák és értékrendek közötti különbségeket és összeveti azokat a saját kultúrájával és értékrendjével.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A célnyelvi országok társadalmi viszonyainak tanulmányozása, problémák feltárása, megoldáskeresés a feszültségek oldására.</p> <p>A munka világának bemutatása (pályaválasztás, munkavállalás, a célországba irányuló munkaközvetítés, munkanélküliség kérdései, érdekképviselések); munkaerő-piaci információk gyűjtése, a célnyelvi országok munkaerő-piaci lehetőségeinek feltérképezése (pl. állások és elvárások).</p> <p>Egészségügyi, társadalombiztosítási ismeretek a célországokról.</p> <p>Leggyakoribb civilizációs és környezeti ártalmak, mentálhigiénés problémák felismerése.</p> <p>A vallás és az egyházak szerepének megértése a társadalomban.</p> <p>A társadalmat érintő alapvető globális problémák tudatosítása (pl. bűnözés, droghelyzet), és a segítségnyújtás lehetőségeinek feltárása.</p> <p>A célnyelvi dialektusok ismerete, szerepe a nyelvhasználatban, néhány példa említése.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Társadalom, osztály, réteg, csoport, a társadalmi együttélés szabályai, szokás, erkölcs, jog, kisebbségek, bevándorlás, emberi alapjogok, a jogegyenlőség elve, jogorvoslat, büntetés, a büntetőeljárás szereplői és főbb szakaszai, segítségkérés lehetőségei, pályaválasztás, munkába lépés, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkavállalói stratégia, munkaerőpiac, munkaadók, munkavállalók, munkajog, munkaszerződés, munkaidő, munkabér, adózás, egészség- és társadalombiztosítás, munkanélküliség, élethosszig tartó tanulás, demográfia, demográfiai robbanás, elöregedés, túlnépesedés, történelmi vallások és új keletű vallási közösségek.

	G	H
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Hagyományok, szokások, életmód
2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi és célnyelvi civilizációs tanulmányainak köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a célnyelvi civilizáció mindennapjairól, a társas együttélés szokásairól, a hagyományokról. Ezek kiegészülnek a médiából vett példákkal és saját tapasztalataival.

3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes a hírekből, szépirodalmi és képzőművészeti alkotásokból, filmekből és fényképekből információt gyűjteni a célországokban élő emberek hétköznapijairól, szokásairól, gondolkodásmódjáról, életviteléről;</p> <p>felismeri a társadalmi, politikai, erkölcsi problémákat, összeveti ezeket a hasonló hazai problémákkal, és megoldási javaslatokat tesz;</p> <p>a társadalmi érintkezés és üzleti etikett szabályai szerint viselkedik, megfelelően reagál a különböző társadalmi rétegekben használt gesztusokra, tisztázza a számára esetleg ismeretlen gesztusok jelentését;</p> <p>életstratégiákról, jövőképekről beszélget különböző minták és példaképek alapján.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A gyermekek helyzetének bemutatása a társadalomban, ezek összevetése a hazai viszonyokkal, valamint a gyermekvállalással és a gyermekneveléssel kapcsolatos közvélekedés megismerése.</p> <p>A célnyelvi országok tradicionális és modern konyhaművészetének tanulmányozása; az életmód változásának hatása a modern konyhára.</p> <p>A kultúrára jellemző gondolkodásmód, ideálok, értékek feltárása, a célnyelvi országokban elvárt magatartásformák megismerése, gyakorlása.</p> <p>A városiasodás és az életminőség alakulásának bemutatása.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Család, családtervezés, „szingli”, nagycsalád, háztartás, időbeosztás, állami és családi ünnepek, gyermeki jogok, kötelességek, esélyteremtés, előregedés, egészséges életmód, fogyatékkal élők, életminőség, urbanizáció, gasztronómia, gyorséttermek, kiegyensúlyozott táplálkozás.</p>

	I	J
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Környezetvédelem
2	Előzetes tudás	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a környezetvédelemről, és célnyelvi, valamint célnyelvi civilizációs tanulmányai révén ismeri a témához kapcsolódó alapszókincset is.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló használja a hagyományos és digitális hírforrásokat önálló ismeretszerzésre; rendszerezi és értelmezi az információkat;

		<p>ismeri a környezetszennyezés fajtáit, okait és hatásait, valamint a környezetvédelem lehetőségeit és eredményeit, tud ezekről véleményt mondani;</p> <p>tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szakszókincs használatával érvelni a környezetszennyezéssel, a környezetvédelemmel, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kérdésekben.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A környezetszennyezés fajtái, az éghajlati változások ismerete, a változások okainak értelmezése. A hosszú távú következmények felismerése. Hulladékkezelés. Energiaforrások. Környezetvédelmi szervezetek. Környezetvédelem.</p> <p>Ökológiai szemlélet és felelősségvállalás a mindennapi életben, a környezettudatos magatartás fontosságának felismerése (pl. szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás).</p> <p>A fogyasztói társadalom és az urbanizáció új jelenségeinek felismerése, érvelés ezek mellett vagy ellen (pl. környezetkímélő közlekedés, túlfogyasztás).</p> <p>A célnyelvi országok és hazánk törekvései a környezeti károk enyhítésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére; ezek eredményei és kudarcai.</p> <p>A genetika legújabb eredményei és ezek veszélyei (pl. génmódosított élelmiszerek); az alkalmazás dilemmái.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Környezetszennyezés, környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés, újrahasznosítás, megújuló energiaforrások, erózió, urbanizáció, felelősségvállalás, ökológia, éghajlatváltozás, globális és regionális problémák, közlekedés, génmanipuláció.</p>

	K	L
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Tömegkommunikáció, média
2	Előzetes tudás	<p>A tanuló célnyelvi és célnyelvi civilizációs tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a tömegkommunikációs forrásokról, a média szerepéről és a mindennapi életre gyakorolt hatásairól.</p>

3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló ismeri és használja a célnyelvi ország tömegkommunikációs csatornáit önálló információgyűjtésre, az információkat rendszerezi és értelmezi;</p> <p>képes a tömegkommunikáció társadalmi hatásait, pozitív és negatív aspektusait felismerni, és ezekről véleményt mond;</p> <p>tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókincs használatával érvelni a médiával kapcsolatos kérdésekről;</p> <p>tisztában van a sajtószabadság fogalmával, szerepével a célnyelvi országok és hazánk múltjában és napjainkban.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A kereskedelmi TV-csatornák, a hírcsatornák és a közszolgálati TV helyzete, szerepe és feladata a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>A média tömegformáló szerepének felismerése és értékelése; önálló véleményalkotás példákkal és érvekkel alátámasztva.</p> <p>A tömegkommunikációs csatornákból szerzett információk mérlegelő kezelése, hitelességük ellenőrzése más források, pl. az internet segítségével.</p> <p>A reklámok etikusságának vizsgálata.</p> <p>A tömegkommunikációra és médiára vonatkozó törvények és a sajtószabadság fogalmának megbeszélése.</p> <p>A sajtó politikai függetlensége és a sajtószabadság megvalósulása, a sajtószabadság és a média szerepének összehasonlítása a célnyelvi országok és hazánk viszonylatában a különböző történelmi korokban.</p> <p>Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a sajtó teljes szabadsága mellett vagy ellen.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Sajtó, sajtószabadság, cenzúra, nyomtatott, hangzó és digitális sajtótermékek, bulvársajtó, minőségi újságírás, felelősségteljes tájékoztatás/tájékozódás, internet, közszolgálati és kereskedelmi csatornák, reklámok, hirdetések, véleményformálás, manipuláció, média, tömegkommunikáció.</p>

	M	N
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Irodalom, történelem, művészetek

2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően számos ismerettel rendelkezik a történelemtől, irodalomtól, képző- és előadó-művészetekről és ezek szerepéről a mindennapi életben.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló használja a tömegkommunikációs eszközöket információgyűjtésre és általános műveltségének szélesítésére;</p> <p>tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókinccs használatával beszélni az általános műveltséghez tartozó témákhoz kapcsolódó kérdésekről;</p> <p>tisztában van az általános műveltséghez tartozó témákkal, és ismeri a célnyelvi országok és hazánk kiemelkedő művészeit, tudósait.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A legfontosabb történelmi korszakok megnevezése, és az ezekhez kapcsolódó művészeti stílusok azonosítása; a történelem és művészetek kapcsolódási pontjai (pl. középkor: román és gótikus stílus).</p> <p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő jelentőségű klasszikus és kortárs szerzőjének, képző- és előadóművészeinek, történelmi személyiségének megismerése és bemutatása.</p> <p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő irodalmi és filmművészeti alkotásának megismerése, értelmezése, az alkotók bemutatása.</p> <p>Irodalmi és filmművészeti alkotások olvasása/megtekintése célnyelven; drámarészletek előadása célnyelven.</p> <p>A célnyelvi országok legfontosabb történelmi eseményeinek, történelmi személyiségeinek megismerése és bemutatása.</p> <p>A célnyelvi országokra jellemző építészeti, képzőművészeti stílusok ismerete és néhány kiemelkedő fontosságú épület, műalkotás jellemzőinek bemutatása.</p> <p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő fontosságú múzeumának, színházának megismerése és bemutatása; lehetőség szerint színházi előadások megtekintése célnyelven.</p> <p>A tömegkommunikáció fejlődésének hatása a kultúra közvetítésére és népszerűsítésére a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>A kulturális élet és a kultúra intézményei, eseményei, szerepe a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása történelmi eseményekről, művészeti alkotásokról és tudományos témákról.</p>

5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Irodalom, műfajok, műelemzés, zenei műfajok, hangszerek, történelmi korszakok, események, építészeti stílusok, képzőművészet: festészet, grafika, szobrászat, építészet, fotóművészet; előadó-művészet: zene, filmművészet, színházművészet, tánc, klasszikus és kortárs művészek.
---	---------------------------------	--

	O	P
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Tudományok
2	Előzetes tudás	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a tudományos-technikai vívmányokról és ezek mindennapi életre gyakorolt hatásáról. A célnyelvi civilizáció első szakaszában átfogó képet szerzett a célnyelvi országok technikai és tudományos vívmányairól.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló használja a hagyományos és a modern tömegkommunikációs eszközöket a tudományokkal kapcsolatos önálló információgyűjtésre; felismeri a tudományos-technikai vívmányok pozitív és negatív társadalmi szerepét, tud érvekkel alátámasztva, megfelelő szókincs használatával beszélni az ezekhez kapcsolódó kérdésekről; tisztában van a legfontosabb tudományos-technikai vívmányok céljával, hatásával.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	Az emberiség történetének legfontosabb, új korszakot nyitó, a célnyelvi országokhoz és hazánkhoz kötődő találmányainak, vívmányainak megismerése és bemutatása (pl. penicillin, gravitáció, elektromosság, műtéti technikák). Tudományetikai kérdések megvitatása, pl. tanulói felvetések vagy aktuális hírek alapján. Logikus, érvekkel alátámasztott vélemények/ellenvélemények megfogalmazása, viták összefoglalása.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Tudomány, technika, találmányok, vívmányok, úrkutatás, kozmológia, nukleáris fizika, orvostudomány, IKT, genetika, klónozás, pszichológia, agykutatás, etológia, evolúció.

	Q	R
--	---	---

1	<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló szabatosan, a szükséges szaknyelv felhasználásával, esetenként digitális eszközök alkalmazásával is be tudja mutatni a tanulmányai során feldolgozott témákat.</p> <p>Ismeri a célnyelvi országok földrajzi fekvését, felszínformáit, tájegységeit és legfontosabb vízrajzi jellemzőit.</p> <p>Érti a célnyelvi országok gazdasági folyamatait, látja a világ társadalmi-gazdasági rendszerében betöltött szerepüket.</p> <p>Járatos a célnyelvi országok politikai rendszerében, össze tudja hasonlítani azokat a magyar politikai berendezkedéssel.</p> <p>Tisztában van a célnyelvi országok társadalmi viszonyaival, a leggyakoribb szociális problémákkal, és képes javaslatokat tenni a feszültségek oldására.</p> <p>Tájékozott a célországokban élő emberek hétköznapijairól, szokásairól, gondolkodásmódjáról, életviteléről. Nyitottá és elfogadóvá válik más kultúrákkal szemben, megérti azok sajátosságait.</p> <p>Érti a környezetszennyezés következményeit és a fenntartható fejlődés fontosságát.</p> <p>Magabiztosan használja a célnyelvi ország tömegkommunikációs csatornáit az információgyűjtésben, képes az információk rendszerezésére és mérlegelő értelmezésére.</p> <p>Tájékozott a célnyelvi országok legjellegzetesebb sportágai és sporteseményei területén.</p> <p>Ismer a célnyelvi kultúrákból néhány kiemelkedő jelentőségű műalkotást és tudományos-technikai vívmányt, valamint azok alkotóit.</p> <p>Képes hazáját sokoldalúan bemutatni a célnyelven.</p>
---	--	--

3. Az értékelés általános elvei és módszerei

Hatékonyan nevelni és tanítani lehetetlen megfelelő ellenőrzési és értékelési eljárások nélkül, hiszen az ellenőrzési folyamatban nyert információkat elemezve alakíthatók ki további pedagógiai munkánk irányai, lépései. Ugyanakkor az ellenőrzés és értékelés a tanulási és önnivelési folyamat fejlesztésének fontos eszköze, a folyamatos ellenőrzés rendszeres munkára szoktatja a tanulókat, ellenőrzés eszközeként szolgáló feladatok megoldása közben hozzászoknak a koncentrált, pontos munkavégzéshez, az önálló munkához, fejlődik gondolkodásuk, szóbeli és írásbeli kifejezőkészségük.

Minden tanulói teljesítményt lehet és kell értékelni, de nem minden teljesítményt lehet és kell osztályozni. A tantárgyi teljesítmények elbírálásánál messzemenően objektivitásra kell törekedni. Az írásbeli és szóbeli tanulói teljesítményt minden esetben értékelni kell, az írásbeli munkákat kijavítva, a pedagógus értékelésével együtt legkésőbb két héten belül ismertetni kell a tanulóval. A szóbeli feleleteknél is élni kell a tanári és tanulói értékelés, bírálat lehetőségével, elősegítve ezzel a tanulók ítélőképességének és önértékelésének fejlődését. Egy-egy tanulónak félévenként minimum a tantárgy heti óraszámának megfelelő érdemjegyet kell adni, ebbe a kötelezően írt (témazáró) dolgozatok érdemjegyei nem számítanak. Az érdemjegyek kb. felét a félév első felében (a negyedéves értékelésig) kell szereznük a tanulóknak. A félévi és év végi osztályzat nem lehet kizárólag az érdemjegyek számtani átlaga, vegye figyelembe az értékelési időben bekövetkezett fejlődést. A rendszeres szóbeli számonkérés alapkövetelmény (kivéve a gyakorlati és készségtárgyakat, amelyek iskolánkban az gépírás, egyes szakmai tárgyak, testnevelés), a szóbeli és írásbeli érdemjegyek aránya a szaktárgy jellegétől függ. Szaktárgyi érdemjegy nem adható magatartásbeli, szorgalmi problémák esetén.

A diákoknak és a szülőknek hozzáférésük van az e-naplóhoz, így azon keresztül folyamatosan tudnak tájékozódni az órarendről, a hiányzásokról és az osztályzatokról. Lehetőség van az üzenetküldésre is, mind az osztályfőnök, mind a gyermeket tanító szaktanár részére. Negyedévenként szükség esetén szövegesen is értékeljük a tanulók teljesítményét, valamint félévkor a lezárásokkal kapcsolatosan is értesítjük a szülőket az ellenőrző könyvben. A szülők rendszeres és folyamatos tájékoztatása történhet továbbá tanári fogadóórán, össztanári fogadóórán, szükség esetén a szülő külön behívásával. Amennyiben a tanuló bukásra áll, a szülőket a szaktanár jelzése alapján az osztályfőnök köteles erről a tényről 2 alkalommal írásban értesíteni.

A tanuló kérésére a szaktanár tanórán kívül félévenként lehetőséget biztosít arra, hogy számot adjon a tananyag ismeretéről. Ilyen lehetőségnek tekintjük a javító dolgozat írását.

A tanulók értékelése 5 érdemjegy felhasználásával történik. Az értékelés formái

- szóbeli számonkérés (felelet, előadás),
- írásbeli számonkérés (teszt, feladatlap, példamegoldás és elemzés, esszé),
- gyakorlati feladat bemutatás
- az érdemjegybe és az osztályzatba bele kell számítani a tanulóknak a tantárggyal kapcsolatos valamennyi megnyilvánulását, így versenyeken, vetélkedőkön való részvételt, pályázatok, pályamunkák készítését, gyakorlati tevékenységet (kísérletek, gyűjtőmunka, adatfeldolgozás és értékelés, monográfia, faliújság, kiállítás, múzeum látogatás megszervezése, beszámoló a látottakról, több órai aktív ill. passzív tanulói munka, stb.)

Az írásbeli számonkérés formái az iskolánkban:

A helyi tantervben előírt kötelező **írásbeli témazáró dolgozat**: nagyobb anyagrészt számon kérő írásbeli dolgozatot. Ezek számát a tantárgyak helyi tanterve rögzíti: első idegen nyelvből félévente két témazáró dolgozatot, 2. idegen nyelvből félévente egy témazáró dolgozatot írnak a tanulók. A két tanítási nyelvű osztályok és a nyelvi előkészítő osztályok első idegen nyelvből az előkészítő évben félévente legalább 4 témazáró dolgozatot írnak.

A témazáró dolgozat összefoglaló dolgozat, nagyobb anyagrészben kíván tájékozódást szerezni a tanuló felkészültségéről. Mérhető vele a tudás, az ismeretek szilárdsága és azok biztonságos alkalmazása. Bizonyos anyagrészek lezárásakor íratjuk; összefoglalás és rendszerező ismétlés előzi meg. Ennek a dolgozatnak a megíratását legalább egy héttel előbb jelezni kell a tanulóknak, és fel kell hívni a figyelmet a legfontosabb anyagrészekre, az előforduló problémákra. Célszerű gyakorló feladatokat kijelölni, ezzel is fokozni a felkészülés intenzitását. A dolgozatot úgy kell tervezni, hogy egy nap két témazárónál ne legyen több. A dolgozatot a hiányzó tanulókkal pótoltatni kell. A témazáró dolgozat eredménye jól elkülönül az e-naplóban, hiszen külön oszlopban, pirossal kerül be. A szaktanár egyszeri alkalommal javítási lehetőséget ajánlhat fel, mellyel nem csak az elégtelent kapott diákok élhetnek. A javító dolgozatot két héten belül kell megírni, lehetőség szerint tanórán kívül. A javító dolgozat beadása nem kötelező. Ha a diák javító dolgozatát beadja, akkor ezzel (eredményétől függetlenül) újabb osztályzatot szerez, melyet a szaktanár az eredeti témazáró mellé

könyvel el. A témazáró dolgozatok dupla súllyal szerepelnek a jegyek között, ezt a rendszer automatikusan számolja.

Az osztályozás a következő százalékos megoszlás alapján történik:

0-29 %	elégtelen (1)
30-46 %	elégséges (2)
47-63 %	közepes (3)
64-79 %	jó (4)
80-100 %	jeles (5)

Ettől eltérni csak rendkívül indokolt pedagógiai szituációban megengedett.

- Rövid írásbeli számonkérés** (röpdolgozat): kisebb anyagrész elsajátításának ellenőrzése szolgáló számonkérési forma. Célja a tanulók munkájának folyamatos ellenőrzése, ezért előre bejelenteni nem kell. Időtartama ne haladja meg a 20 percet.
- A felvett tanulók szeptember elején egységes feladatlap alapján felmérő dolgozatot írnak. Ennek célja a tanulók tudásszintjének vizsgálata, a tanár további tervező és felzárkóztató munkájához való adatgyűjtés. A felmérőre adott érdemjegyet nem számítjuk az osztályzatokba!
- Évfolyamok egységes felmérése: Értékelése osztályzattal történik, melyet az osztályozó naplóba a megfelelő hónaphoz egyszeres súllyal ír be a szaktanár.

A kötelező témazáró dolgozatokat az íratás előtt egy héttel a tanulók tudomására kell hozni, egyéb írásbeli számonkéréseket előzetesen bejelenteni nem kötelező. Egy nap legfeljebb két előre bejelentett dolgozat iratható. Bármely írásbeli számonkérésre elégtelen osztályzat adható, ha a tanuló nem megengedett segédeszközt használt megírása során. Az írásbeli munkákat kijavítva, a pedagógus értékelése mellett aláírásával ellátva, legkésőbb két héten belül ismertetni kell a tanulóval. A tanuló joga, hogy a kijavított és értékelt írásbeli számonkérést megtekintse. A helyi tantervben előírt kötelező írásbeli témazáró dolgozatokat, szintfelmérő dolgozatokat, valamint a diagnosztikus felméréseket a szaktanár a tanév végéig megőrzi, majd leadja irattározásra.

4. A tanterv évfolyamokra és témakörökre lebontva

9. évfolyam heti 1 óra

TÉMAKÖRÖK

Egyesült Királyság, Amerikai Egyesült Államok	
A célnyelvi ország/ok földrajza	
A célnyelvi országok természetföldrajza	
Fekvés, tájegységek	A célnyelvi ország/ok földrajzi fekvésének, legfontosabb tájegységeinek bemutatása térkép segítségével. Összevetés Magyarország fekvésével, tájegységeivel.
Éghajlat, élővilág	A célnyelvi ország/ok éghajlatának, élővilágának rövid jellemzése. Az élővilág néhány hazánkétól eltérő sajátossága.
Geopolitikai helyzet	
Geopolitikai következmények	A közigazgatási régiók (autonómiák, tartományok, államok) azonosítása térkép segítségével. A népesség eloszlásának területi sajátosságai, ennek természeti, társadalmi, gazdasági okai és következményei.
Turisztikai nevezetességek	A célnyelvi ország/ok egy/néhány, idegenforgalom szempontjából fontos régiója, városa.
A célnyelvi ország/ok gazdasága	

Pénzügyi ismeretek	A célnyelvi ország/ok pénzügyei, fizetőeszköze, pénzhasználati szokások.
--------------------	--

Közlekedés	A közlekedés fő ágazatai; a főbb szárazföldi, vasúti, vízi és légi közlekedési útvonalak, az egyes közlekedési ágak főbb sajátosságainak ismerete.
Idegenforgalom	Az idegenforgalom főbb ismérvei a célnyelvi országokban; jelentősége az ország gazdasági életében. Magyarország és a célnyelvi ország/ok turisztikai kapcsolatai.
Oktatás	A célnyelvi ország/ok hagyományos és jelenlegi oktatási rendszere, összehasonlítva a magyar oktatással. A tudás, a műveltség, a munka megbecsülése, helye az erkölcsi értékrendben. Magyar diákok továbbtanulási lehetőségei a célország/okban.
Köznyelv és dialektusok	Az irodalmi nyelv, a köznyelv és a dialektusok a célnyelvi ország/okban.
Családi ünnepek	Családi ünnepek és népi hagyományok, étkezési szokások, tipikus ételek a célnyelvi ország/okban.
Sport	A sport és az egészséges életmód szerepe a mindennapi életben a célnyelvi ország/okban és hazánkban. A célnyelvi ország/ok legnépszerűbb sportágai, kiemelkedő sportolói, olimpikonjai, sporteseményei. Iskolai és szabadidősport.

10. évfolyam heti 1 óra

TÉMAKÖRÖK

	Egyesült Királyság, Amerikai Egyesült Államok
A gazdaság főbb jellemzői	A célnyelvi ország/ok gazdasági helyzete, főbb gazdasági ágazatai; a világ illetve az EU társadalmi gazdasági rendszerében betöltött szerepe, Magyarországgal fenntartott kapcsolatai. Néhány híres márka, termék, Magyarországon jelen lévő nagyvállalat ismerete.

Történelmi ismeretek	Nagy-Britannia/Egyesült Államok történelmének kezdetei térben és időben
Irodalmi ismeretek	Az angol/amerikai irodalom történetének főbb korszakai, néhány kiemelkedő alkotója és alkotása. Egy kortárs irodalmi mű részletes ismerete. Egy kiválasztott angol/amerikai író magyarra lefordított ismert művének és pályájának bemutatása. Példák az angol nyelvű és a magyar irodalom kapcsolódásaira
Művészeti ismeretek	Nagy-Britannia művelődéstörténetének legfontosabb korszakai és stílusai. Kiemelkedő alkotók és alkotások az angol építészetben, képző- és iparművészetben. A londoni National Gallery és a British Museum kiállításainak átfogó bemutatása és néhány ismert alkotás részletesebb elemzése. Az EÁ művelődéstörténetének legfontosabb korszakai és stílusai. Kiemelkedő alkotók és alkotások az amerikai építészetben, képző- és iparművészetben.
Problémák	A célnyelvi társadalmakat érintő globális problémák.
Közösségi szolgálat	Önkéntesség, közösségi szolgálat a célnyelvi ország/okban
Család	A célnyelvi ország/ok családmódelljei; aktuális problémák, összevetve a magyarországi helyzettel.
Szabadidő eltöltése	Szórakozási, nyaralási és pihenési szokások. Vidéki és városi élet, a fejlődés tendenciái.

11. évfolyam heti 1 óra

TÉMAKÖRÖK

	Egyesült Királyság, Amerikai Egyesült Államok
Tudományok	A célnyelvi ország/ok kiemelkedő jelentőségű tudósai, feltalálói és találmányaik. Újdonságok a célnyelvi ország/ok tudományos életében.

Történelmi ismeretek	<p>Anglia történelmének 3-4 legfontosabb csomópontja. Anglia történelmének kapcsolódási pontjai <i>Magyarországhoz</i></p> <p>Az Amerikai Egyesült Államok történelmének 3-4 legfontosabb csomópontja. Az Amerikai Egyesült Államok történelmének kapcsolódási pontjai. <i>(Például: Kossuth Amerikában; magyar emigránsok, magyar tudósok angol nyelvterületen)</i></p>
Közigazgatási régiók, államforma, politikai adatok, intézményrendszer	A célnyelvi ország/ok politikai berendezkedése; hasonlóságok és különbségek a célnyelvi ország/ok és Magyarország politikai rendszerében. Alapvető jogok és kötelezettségek; jelentős politikai pártok; a népszavazás szerepe.
Tömegkommunikáció, média	<p>A sajtószabadság és helyzete a célország/okban.</p> <p>A közszolgálati média nézettsége, elfogadottsága. A célnyelvi ország/ok fontos sajtótermékei, rádiós és televíziós csatornái és internetes fórumai.</p> <p>Az egyéni tájékozódás lehetőségei és buktatói.</p> <p>Reklám.</p>

12. évfolyam heti 2 óra

TÉMAKÖRÖK

	Egyesült Királyság, Amerikai Egyesült Államok
Nemzetiségek, ki- és bevándorlók	A bevándorlók szerepe az egyes célnyelvi országok népességének alakulásában, valamint a bevándorlás és a bevándorlás korlátozásának okai.
A célnyelvi ország/ok gazdasága	
A gazdaság főbb jellemzői	<p>A célnyelvi ország/ok gazdasági helyzete, főbb gazdasági ágazatai; a világ társadalmi gazdasági rendszerében betöltött szerepe, Magyarországgal fenntartott kapcsolatai.</p> <p>Néhány híres márka, termék, Magyarországon jelen lévő nagyvállalat ismerete.</p>

2.5. Egyéni és társadalmi felelősségvállalás	A fenntartható gazdaság és a fogyasztási szokások, a fogyasztóvédelem kérdései, összehasonlítva az itthoni helyzettel. A környezettudatosság, minőség tudatosság és a fenntarthatóság a mindennapi életben.
Munkavállalás	A célnyelvi ország/okban való munkavállalás lehetőségei, esetleges butatói.
Civil társadalom	A civil szervezetek, mozgalmak hagyománya, súlya, jelentősége; egybevetés a magyarországi helyzettel

Társadalmi berendezkedés	A célnyelvi ország/ok társadalmi rétegeinek, csoportjainak aktuális helyzete, együttélési formái; az eltérő kultúrák közötti konfliktusok.
A vallás és az egyházak szerepe	A lakosság felekezetei szerinti összetétele; egyházi ünnepek, hagyományok; az egyház/ak szerepe a célnyelvi társadalmakban; a fiatalok és a vallás; tolerancia, nyitottság.
Művészetek	A zene- és táncművészet, színház- és filmművészet legjelesebb brit és amerikai képviselői, alkotásai.
Környezetvédelem	
Éghajlatváltozás	A célnyelvi ország/okra jellemző éghajlati változások okai és lehetséges következményei.

Környezeti problémák	A célnyelvi ország/okra jellemző környezeti problémák, összevetve a magyarországi helyzettel.
Törekvések a környezeti károk enyhítésére	
Energiaforrások	A hagyományos és az alternatív/megújuló energiaforrások használata a célnyelvi ország/okban és hazánkban.

Biogazdálkodás	A biogazdálkodás szerepe a célnyelvi ország/ok mezőgazdaságában és Magyarországon.
Természetvédelem, felelős tájgazdálkodás	Természetvédelem, nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek, tájgazdálkodás a célnyelvi ország/okban és Magyarországon.

13. évfolyam heti 2 óra

TÉMAKÖRÖK

	Egyesült Királyság, Amerikai Egyesült Államok
A célnyelvi ország/ok és Magyarország kapcsolata, aktuális jelenségek	A célnyelvi ország/ok és Magyarország kapcsolatának, viszonyának jelene. A célnyelvi ország/ok aktuális politikai, társadalmi, gazdasági, illetve művészeti eseményei
	<p>RENDSZEREZÉS – ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A célnyelvi ország(ok) földrajza 2. A célnyelvi ország(ok) gazdasága 3. Politikai berendezkedés 4. Társadalmi viszonyok 5. Hagyományok, szokások, ünnepek, életmód 6. Környezetvédelem 7. Tömegkommunikáció, média 8. Sport 9. Tudományok 10. Történelmi ismeretek 11. Irodalmi ismeretek 12. Művészeti ismeretek